

[Rager.]

reguleringens Vej, men som Forholdene er nu, staar Nationalbanken ikke over for et Enten—Eller, men den staar over for den Mulighed, hvis den ikke ønsker eller man under en given Situation ikke anser det for ønskeligt at begrænse Importen saa stærkt gennem Regulering, som Hensynet til Betalingsevnen kunde kræve, da at anvende som en Supplering et bankteknisk Middel.

Det, der er sket, maa jeg se paa denne Maade, og jeg vil sige, at den Diskontoforhøjelse, der har fundet Sted, er blevet misbrugt i det utrolige agitatorisk set, og naturligvis har den ogsaa været anvendt i Diskussionen i Dag. Forholdet er jo ikke det, at vi nu regulerer ved Diskontoen alene. Nej, det Spørgsmaal, man skal stille op og besvare, er dette: Hvilken Højde kunde vor Diskonto ventes at have haft i Dag, hvis vi ikke havde haft Importreguleringen? Hvilken Højde vilde den have haft i den Aarrække, vi er gaaet igennem, hvor vi en Tid lang var i Stand til at holde den nede paa $2\frac{1}{2}$ og en Tid paa $3\frac{1}{2}$ pCt.? Man kan for saa vidt finde en delvis Besvarelse af dette Spørgsmaal ved at se tilbage paa Aaret 1929, et Aar, som Venstre i hvert Fald ikke kan kritisere, for det var, dengang Venstres Regering i et Par Aar havde spredt sine Velsignelser ud over Samfundet, og det var vel ikke gaaet helt sporløst hen. Der var gode Konjunkturer ude i Verden, Landbrugspriserne var gode, Forholdene var frie og vor Omsætning med Ulandet paa Toppen. Hvad var Diskontoen dengang? Da var den 5 pCt. og $5\frac{1}{2}$ pCt., det ene i den ene Halvdel af Aaret og det andet i den anden Halvdel; og nu, under saa meget vanskeligere Forhold, er den 4 pCt. Og se saa tilbage paa Aarene fra 1905 til 1930 og fortæl, hvornaar Diskontoen da var nede paa 4 pCt. Denne Forargelse over Diskontoforhøjelsen er en forloren Forargelse. Det er gennem Importreguleringen, det er lykkedes at holde Diskontoen saa lav, og under de nuværende Erhvervsforhold maa man kalde de 4 pCt. for en rimelig Diskonto. At der saa er særlige Erhvervsforhold inden for Landbruget, der gør det ønskeligt, at dette Erhvervs Rentebyrde bliver lettet yderligere, er en anden Sag, men det vilde have været langt, langt vanskeligere for dette Erhverv, hvis de banktekniske Midler skulde have været eneraadende til Importbegrænsning.

Hvis man ønsker at diskutere Muligheden for at faa en friere Handel indført, forekommer det mig, at man paa en ganske anden Maade, end det er gjort fra Forslagsstillernes Side, maa gøre sig vor erhvervs-

mæssige Stilling helt klar, og visse Kredse herhjemme trænger til at gøre det samme. Det er givet, at vore Vanskeligheder bunder i, at vore Eksportvarer, Landbrugsvarerne, for Tiden er de lidet attraaværdige, Raavarerne derimod de attraaværdige. Vort Hovedeksportsalg er Landbrugsvarerne, og dem fremstiller vi til Dels af det, der vokser op af Danmarks Jord, men vi maa importere visse Raavarer for paa Grundlag af det, som Danmarks Jord selv giver eller ved Hjælp ogsaa af de importerede Raavarer kan tvinges til at give, at kunne holde vor Produktion afrundet i Gang paa en økonomisk forsvarlig Maade. Og den Mængde Landbrugsprodukter, som, produceret her, ikke bruges paa Hjemmemarkedet, skal og maa absolut eksporteres til de mest muligt lønnende Priser, paa de bedst mulige Vilkaar, og det øvrige Samfund er, som Danmarks økonomiske Struktur er, i egen Interesse nødt til at hjælpe Landbruget hertil. Men har Landbruget oven paa dette bygget et Produktionsmaskineri op, der producerer yderligere Varer, som i og for sig ikke er landbrugsmæssigt naturlige — hvorved jeg mener, at de ikke er produceret af det paa Danmarks Jord voksede med Tillæg af den til denne Groning og Opfodring nødvendige naturlige Importmængde —, ja, da kommer vi til en Landbrugsproduktion, der i Virkeligheden er industribetonet, og da naar vi op til den Produktionsmængde, hvor det vil være umuligt for Samfundet at garantere og skaffe Landbruget Afsætning i en ganske ubegrænset Mængde. I en Tid som denne, hvor Rentabiliteten deraf og den nationaløkonomiske Gevinst kan være tvivlsom, bliver det nødvendigt at tage vor Bestemmelse ud fra rent nationaløkonomiske Synspunkter og fastsætte Indførselens Størrelse derefter. Vi har ikke Raad til andet. Og saa maa vi, hvis Grene af vort Landbrugserhverv derved rammes uforholdsmæssigt haardt, ordne denne Side af Sagen gennem de nødvendige indenrigspolitiske Forholdsregler. Jeg skal naturligvis ikke her komme nærmere ind paa disse sidste, jeg vil blot nævne, at den Erhvervsgren inden for Landbruget, som beskæftigelsesmæssigt optager de fleste Arbejdere pr. ha, ganske naturligt bør være den Gren af Landbruget, der i første Række sættes i Stand til at faa Del og fuld Del i den Eksport, der ligger naturligt for os og skal skaffes.

Vi kunde alle herhjemme ønske, at vi stadig arbejdede under Frikonkurrencens Vilkaar. Det er under den, Landbrugs-